

Ffossilau Southerndown

Ffurfiwyd creigiau Southerndown, Bro Morgannwg, mewn moroedd Jwrasig cynnes ac mae nhw gyda'r ieuengaf yng Nghymru.

Mae nifer o'r ffossilau mewn craig solid, a dylent gael eu ffotograffio, nid eu torri ymaith.

Cadwch draw o'r clogwyni – maen nhw'n ansefydlog a gallai craig syrthio unrhyw bryd.

**AMGUEDDFA
CYMRU**

021

Am ragor o ganllawiau natur neu i gael help gwyddonwyr amgueddfa i adnabod rhywogaethau, ewch i: amgueddfa.cymru/casgliadau/ar-eich-stepen-drws

Jurassic

Ffurfiwyd y calchfeini Jwrasig cynnar hyn mewn moroedd claeur, cynnes, bas yn llawn bioamrywiaeth.

Mae'r clogwyni yn haenau o fwd a chalchfaen glas a llwyd am yn ail. Mae'r calchfaen yn llwyd y tu mewn, ond yn hindreulio'n llwi tywodlyd.

Bydd y rhan fwyaf o'r ffossilau yn dod o'r gwelyau hyn. Ond mae llawer mwy o esiamplau hefyd.

Peidiwch morthwyllo'r clogwyni, neu unrhyw ffossilau mewn carreg soled.

200 miliwn o flynyddoedd

Cwrel
Stylophylloids
(1 – 1.5cm o led)

Coesyn Crinoid
Isocrinus
(hyd at 1cm o led).
Fel seren bum coes.

Deufalf
Plagiostoma
(5 – 20cm o led)

Deufalf Gryphaea
(hyd at 8cm).
'Ewin Mochyn' fydd pobl yn ei alw weithiau.

Deufalf Pinna
(hyd at 15cm o led)
Llun o drychiad drwy'r gragen sydd yma.

Amonit
Schlotheimia
(hyd at 3cm o led)
Amonit bach.

Gastropod
(1 – 5cm)
Mae nifer o rai gwahanol i'w gweld.

Coed Conwydd
(hyd at 3m o hyd)
Boncyffion a changhennau ffossil.

Amonit
Arietites (hyd at 40 cm)
Mae'r canol yn aml ar goll.

Carboniferous

Dim ond ar waelod penrhyn Trwyn y Witch mae'r calchfaen Carbonifferaidd.

Ffurfiwyd haenau o'r garreg lwyd, drwchus hon mewn moroedd trofannol, ond prin yw'r ffossilau yma.

350 miliwn o flynyddoedd

Ôl-ffossilau
(hyd at 1m o hyd)
Ffossilau tyllau mewn gwely môr hynafol.

Gwythiennau Calsit
Bydd y mwynau'n llenwi holltau'n y calchfaen.

Creigiau Plyg
Tystiolaeth o symudiadau daear hynafol.